

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาระเบียบวิธีวิจัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชวติเวท Factors Affecting the students' Achievement Research Methodology Subject, Rajamangala University of Technology Phra Nakorn, Chotiwet Campus

ทรงสิริ วิชิรานนท์^{1*}

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
กทม. 10300

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
วิชาระเบียบวิธีวิจัย และเพื่อสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษามหา-
วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชวติเวท เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ กลุ่มประชากร ได้แก่ นัก
ศึกษาสาขาอาหารและโภชนาการชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี) จำนวน 133 คน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนได้มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัย
คะแนนเฉลี่ยสะสม และปัจจัยปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนและสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา
ระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชวติเวท ภาคเรียนที่ 2/2548
ได้แก่ $\hat{y} = 11.079 + 3.349 x_1 - 1.081 x_7$

Abstract

The purpose of this research is to study the factors affecting the students' achievement
and to create the model of the achievement predictive equation on Research Methodology subject,
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Chotiwet Campus. This research is a correlation
research. The population are the third year (4-year-Programme) students of Chotiwet Campus
majoring in Food and Nutrition, totaling 133. The results of the study revealed that there were
two factors affecting the students' achievement on Research Methodology as follows : (1)
cummulative grade point average and (2) students' problem of how to adjust to the study
environment. The above-mentioned factors can be formed as model of the Research Methodology
achievement predictive equation as follow $\hat{y} = 11.079 + 3.349 x_1 - 1.081 x_7$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์

Key words : factors, achievement

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ songsiriird@hotmail.com โทร. 0-2282-9009-15 ต่อ 6091

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวชเป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงมากว่า 60 ปีในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านคหกรรมศาสตร์ในระดับต่างๆ จากเดิมที่ผลิตบุคลากรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มาเป็นระดับปริญญาตรีในปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเหล่านั้นมีความเป็นเลิศทั้งด้านวิชาการและทักษะการปฏิบัติงาน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางความรู้ และการเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาคหกรรมศาสตร์ในลักษณะของสหวิทยาการ เพื่อผลิตและยกระดับความสามารถของบุคลากรให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ดังนั้นเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช จึงมีพันธกิจที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ (1) ผลิตบุคลากรทางการวิชาชีพที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน (2) ผลิตงานวิจัย งานสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน (3) มุ่งไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศด้านวิชาการและวิชาชีพ (4) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนากำลังคนของประเทศด้านวิชาการ และวิชาชีพ และ (5) พัฒนาองค์กรและทรัพยากรบุคคลมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และได้มาตรฐาน ทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช, 2547)

จากพันธกิจทั้ง 5 ประการดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาการวิจัยค่อนข้างมาก โดยต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ตลอดจนนวัตกรรมที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั่วไป ซึ่งได้ปรากฏเป็นรูปธรรมในรูปของการจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัย วิชาวิจัยคหกรรมศาสตร์ และวิชาแผนงานพิเศษ ปรากฏในหลักสูตรคหกรรมศาสตร์

ในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีทักษะในการทำวิจัยและสามารถนำไปใช้พัฒนาวิชาชีพของตนต่อไป

อย่างไรก็ตามในปีการศึกษา 2548 จากผลคะแนนการสอบวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาสาขาอาหารและโภชนาการชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี) ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยจำนวน 133 คน ในการสอบกลางภาคการศึกษา 2/2548 ที่ผ่านมาพบว่า นักศึกษาสาขาอาหารและโภชนาการชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี) ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 50) มีผลสัมฤทธิ์คิดเป็นร้อยละ 12 ในขณะที่มีนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าร้อยละ 80 เพียงร้อยละ 6.01 เท่านั้น

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาในฐานะผู้สอนซึ่งมีส่วนสำคัญในการรับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาดังกล่าวจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะศึกษาถึงที่มาที่ไปของสาเหตุการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษาโดยผู้ศึกษาที่มีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย และสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยให้มีประสิทธิผลสมกับที่มหาวิทยาลัยฯ มุ่งหวัง นอกจากนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องก็จะสามารถนำผลของการศึกษาค้นคว้าไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการเรียนการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2548
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2548

3. เพื่อสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาการเทียบวิวิชัย ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2548

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรพินทร์ นิมิตวิวัฒน์ (2522) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ปัญหาส่วนตัวกับสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสำรวจปัญหาส่วนตัวของผู้นี้ ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนกลางตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีที่สุดประกอบด้วย ปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 4.68 สำหรับนักศึกษาในส่วนภูมิภาค ตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบไปด้วยปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านการเงิน ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด และด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยตัวทำนายนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 7.61

สุกัญญา สวัสดิเวทิน (2528) ได้ทำการศึกษารเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวและอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีและไม่ดี ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบท โดยตัวแปรอิสระที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาครั้งนี้คือ ปัญหาการปรับตัวต่างๆ และอัตมโนทัศน์ โดยปัญหาในการปรับตัวในครั้งนี้ เป็นปัญหาที่นักศึกษาประสบ และรับรู้ในระดับจิตสำนึก แบ่งออกเป็น 11 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านบ้านและครอบครัว ด้านศีลธรรมจรรยาและ

ศาสนา ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน ส่วนด้านอัตมโนทัศน์หมายถึงความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีปัญหาในการปรับตัวด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการแตกต่างกัน มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีปัญหาในด้านการปรับตัวด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการแตกต่างกัน จะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีปัญหาในการปรับตัวด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ส่วนตัวแปรอื่นๆ นั้นไม่แตกต่างกันในกลุ่มนักศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแตกต่างกัน

ในส่วนของอัจฉรา สุชารมณี และ อรพินทร์ ชูชม (2530) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 57,554 คน โดยผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาครั้งนี้ออกเป็น 3 ด้านได้แก่ (1) ด้านปัญหาส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาส่วนตัวด้านสุขภาพร่างกาย ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับบิดา ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับมารดา ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาส่วนตัวด้านความสัมพันธ์กับครู ปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัว และปัญหาส่วนตัวด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (2) ด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (3) สภาพแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ที่อยู่อาศัย และความคาดหวังของบิดามารดา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเป้าหมายที่มีตัวแปรทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

เช่นเดียวกับ อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินท์ ชูชม (2531) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีปัญหาส่วนตัว และนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2529 จำนวน 311 คน โดยตัวแปรอิสระที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส ลำดับที่ การเกิด จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษา ลักษณะการมาศึกษา ระดับการศึกษาของบิดามารดา คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัวได้แก่ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาทางบ้าน ปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียน ปัญหาด้านห้องสมุด ปัญหาด้านอาจารย์ ปัญหาด้านหลักสูตร ทัศนคติและนิสัยในการเรียน ได้แก่ การยอมรับในตัวครู การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา และวิธีทำงาน ผลการศึกษาพบว่า (1) นิสิตปริญญาโทที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน (2) กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี และคะแนนสอบวิชาเอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท และ (3) กลุ่มที่สอบวิชาเอก 2 วิชาพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย และปัญหาด้านอาจารย์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโท

สำหรับกรมวิชาการ (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาของประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อ และการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาของประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน การเลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับกับประสิทธิผลของหลักสูตรกับการประกอบอาชีพกับ

นักเรียนที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อ และสถานภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาในแง่ความต่อเนื่องของการเรียนรู้โดยเน้นด้านอาชีพกับนักเรียนที่มีโอกาสเรียนต่อ ในด้านองค์ประกอบด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนต่อได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่เรียนต่อทุกกลุ่มประสบการณ์ คือ กลุ่มทักษะ (ทั้งภาษาไทยและคณิตศาสตร์) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มพื้นฐานอาชีพ

นอกจากนี้ สมชาย ไมตรี (2542) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์โดยทำการเปรียบเทียบนักศึกษาสอบเข้าตรงกับนักศึกษาสอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ศึกษาได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ตัวแปรคือ พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตัวแปรตัวที่สองคือ คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ ความสนใจและทัศนคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน และลักษณะบุคลิกภาพโดยพิจารณาจากทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และตัวแปรคุณภาพการสอน ซึ่งได้แก่การให้คำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากอาจารย์ การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ว่าตนเองกระทำไม่ถูกต้อง ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

สุดท้าย พิษญา พุกผาสุก (2547) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสถิติ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในด้านปัญหาส่วนตัว ด้านพฤติกรรมความรู้สึกรู้สึก ได้แก่

ทัศนคติต่อวิชาสถิติ 1 ทัศนคติต่อครูผู้สอน และแรงจูงใจในการเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาวิชาสถิติ 1 ภาคเรียนที่ 2/2547 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำนวน 140 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบทดสอบ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อวิชาสถิติ 1 และปัจจัยด้านรายได้ที่นักศึกษาได้รับต่อวัน ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติ 1 ร้อยละ 57.7 และสร้างเป็นสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติ 1 คือ $\hat{y} = 4.473 + 2.779 x_1 - 4.495x_6$

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยนำเอาแนวคิดของ Gagne ที่แบ่งสถานการณ์การเรียนรู้ไว้ 3 ประการคือ ผู้เรียน สภาพแวดล้อม และทัศนคติของผู้เรียนมาเป็นแกนหลักในการศึกษา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีเป้าหมายที่ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรืออีกนัยหนึ่งคือ ปัญหาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัย ดังนั้นผลการศึกษาของอัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม ซึ่งได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติ และนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน

ปีการศึกษา 2529 จึงน่าจะสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่จะศึกษา 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ปัจจัยด้านการเรียน วิชาระเบียบวิธีวิจัย และปัจจัยด้านปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ดังนี้

- 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ประกอบด้วย
  - 1.1 เพศ
  - 1.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม
  - 1.3 ความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
  - 1.4 ความคาดหวังด้านอาชีพ
- 2) ปัจจัยด้านการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย
  - 2.1 ทัศนคติเกี่ยวกับความยากง่ายในการทำวิจัย
  - 2.2 ความถี่ในการทบทวนบทเรียน
  - 2.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- 3) ปัจจัยด้านปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ประกอบด้วย
  - 3.1 ปัญหาด้านสุขภาพ
  - 3.2 ปัญหาด้านการเงิน
  - 3.3 ปัญหาด้านอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิด
  - 3.4 ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว
  - 3.5 ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน
  - 3.6 ปัญหาด้านห้องสมุด
  - 3.7 ปัญหาด้านอาจารย์
  - 3.8 ปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตร

2. วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยมีประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้าได้แก่

นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการชั้นปีที่ 3 (หลักสูตร 4 ปี) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย ในภาคเรียนที่ 2/2548 ทั้งหมด โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการเรียน วิชาระเบียบวิธีวิจัย และปัจจัยด้านปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา และตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาระเบียบวิธีวิจัย

2.1 สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม ความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและความคาดหวังด้านอาชีพมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย

2. ปัจจัยด้านการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ทักษะคิดเกี่ยวกับความยากง่ายในการทำวิจัย ความถี่ในการทบทวนบทเรียน และระดับการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย

3. ปัจจัยด้านปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ การเงิน อารมณ์และความรู้สึกนึกคิด บ้านและครอบครัว การปรับตัวในทางการเรียน ห้องสมุด อาจารย์ และเนื้อหาหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร โดยแจกแบบสอบถามให้ตอบโดยตรงในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนในภาคเรียนที่ 2/2548 รวมแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ข้อเสนอแนะ ใช้สถิติความถี่

5. การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษากับคะแนนเฉลี่ยสะสม

สมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษากับปัญหาทางการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ผลการศึกษา

1. สภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-3.49 มีจำนวนสูงสุด และต้องการเรียนต่อในระดับปริญญาโทส่วนอาชีพที่ต้องการทำในอนาคตมากที่สุดคืออาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

คะแนนการสอบกลางภาคคะแนนเฉลี่ยอยู่ 19.5 คะแนน สำหรับทัศนคติที่มีต่อการทำวิจัยกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ายากแต่พอทำได้จำนวนสูงสุดและการทบทวนบทเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทบทวนเป็นบางครั้ง ส่วนการมีส่วนร่วมในการเรียนของนักศึกษามีส่วนร่วมในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ที่ 3.35

ปัญหาในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยในภาพรวม นักศึกษามีปัญหาในระดับน้อยโดยนักศึกษามีปัญหาในประเด็นปัญหาห้องสมุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประเด็นปัญหาอาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาระเบียบวิธีวิจัยในด้านความสำคัญต่อการเรียนในระดับปริญญาตรี นักศึกษามีความเห็นว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนวิชาแผนงานพิเศษมีความถี่สูงสุดในขณะที่มีความเห็นว่าช่วยฝึกความรับผิดชอบ การทำงานเป็นกลุ่ม และทำให้รู้จักการใช้ภาษาเชิงวิชาการมีความถี่ต่ำสุด ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นักศึกษาเสนอแนะให้เพิ่มเวลาในการเรียนมากกว่านี้มีความถี่สูงสุด และควรให้นักศึกษาทำวิจัยคนละเรื่อง ควรให้นักศึกษาคิดหัวข้องานวิจัยเอง ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมมากกว่านี้ เนื้อหาบางเรื่องยากเกินไป ไม่ควรเรียนรวม ควรมีการทำรายงานมากกว่านี้เพื่อฝึกทักษะความรู้ความเข้าใจ และอาจารย์ให้ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมีความถี่น้อยที่สุด

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ได้แก่ เพศ ความต้องการศึกษาต่อ ความถี่ในการทบทวนบทเรียน ระดับการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ปัจจัยด้านปัญหาสุขภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว ปัญหาด้านห้องสมุด ปัญหาอาจารย์ผู้สอน และปัญหาเนื้อหาในหลักสูตร

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนได้มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยคะแนนเฉลี่ยสะสมและปัจจัยปัญหาการปรับตัวทางการเรียน

4. สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาของภาคเรียนที่ 2/2548 ได้แก่ $\hat{y} = 11.079 + 3.349 (x_1) - 1.081 (x_7)$ โดย x_1 คือคะแนนเฉลี่ยสะสมและ x_7 คือปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนของนักศึกษา

3.2 อภิปรายผล

1. จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดในเรื่องการเรียนรู้อิงของ Gagne ได้ระบุสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้มี 3 ประการคือ ผู้เรียน สภาพแวดล้อม และทัศนคติของผู้เรียน และแนวคิดของ Klausmeir ได้เน้นให้เห็นถึงคุณลักษณะของผู้เรียนว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการอธิบายถึงประสิทธิภาพการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้โดยผู้วิจัยได้นำคุณลักษณะของผู้เรียนมาแยกเป็น 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย และปัจจัยด้านปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา น่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย และเมื่อทำการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัยคือ คะแนนเฉลี่ยสะสมที่เป็นหนึ่งในปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนของนักศึกษาหนึ่งในปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ว่าปัญหาการปรับตัวในทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าว

2. ปัจจัยด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปัจจัยดังกล่าวถือเป็นการยืนยันแนวคิดของ Gagne ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะมีการเรียนรู้ได้ดีมากขึ้นเพียงใดจะเกี่ยวข้องกับความสามารถของบุคคลนั้น และคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาเป็นการแสดงให้เห็นถึงทักษะทางสติปัญญา อันเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งของความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคล ซึ่งจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวาณิช (2545) ที่กล่าวว่าระดับสติปัญญาหรือความสามารถทางสติปัญญาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ปัจจัยด้านการปรับตัวทางการเรียนของนักศึกษาเป็นอีกปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย อย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินทร์ นิมิตรนิวัฒน์ (2522) อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินทร์ ชูชม (2530) ที่ว่าปัญหาการปรับตัวทางการเรียนเป็นหนึ่งในตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

4. สรุปผล

4.1 สรุปผลการศึกษา

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาการระเบียบวิธีวิจัย ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนได้มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยคะแนนเฉลี่ยสะสมและปัจจัยปัญหาการปรับตัวทางการเรียน

2. สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยของนักศึกษาของภาคเรียนที่ 2/2548 ได้แก่ $\hat{y} = 11.079 + 3.349 (x_1) - 1.081 (x_7)$ โดย x_1 คือคะแนนเฉลี่ยสะสมและ x_7 คือปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนของนักศึกษา

4.2 ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาศึกษาเพียงด้านของผู้เรียน ดังนั้นหากมีผู้สนใจทำการศึกษาในเรื่องนี้น่าจะนำปัจจัยด้านอื่น เช่น ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้เรียน มาเป็นปัจจัยร่วมทั้งนี้เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. การเรียนการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัย จากข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างทำให้ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชานี้ได้แก่

ควรมีเอกสารประกอบการเรียนทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษาได้มีเวลาศึกษาทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ก่อนเข้าเรียน

ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ

ควรมีเทคนิควิธีในการดึงนักศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียน อาจอยู่ในรูปของการนำเสนอ งานหน้าชั้นเรียน การอภิปรายกลุ่ม การแสดงความคิดเห็นต่อตัวอย่างงานวิจัยในเชิงวิชาการ เป็นต้น

3. การเรียนการสอนในวิชาอื่นๆ จากการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนี้อาจนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีปัญหา ทั้งนี้เพื่อให้เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

5. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนทุนการวิจัยจากงบประมาณผลประโยชน์ ประจำปี 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช

6. เอกสารอ้างอิง

1. กรมวิชาการ, กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2536. การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
2. ชูชีพ อ่อนโคกสูง. 2532. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
3. บุญชม ศรีสะอาด. 2537. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
4. พิษญา พุกผาสุก. 2548. ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิชาสถิติ 1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร.
5. ไพศาล หวังพานิช. 2514. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
6. ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2541. เทคนิคและวิธีสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
7. ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

8. วัลลภ กันทรัพย์. 2534. “ทำไมจึงเน้นกระบวนการเรียนการสอน” วารสารการวิจัยทางการศึกษา. สำนักทดสอบทางการศึกษา. กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (มกราคม-พฤษภาคม) : 15-19.
9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช. มปป. รายงานประจำปี 2547. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา วิทยาเขตโชติเวช.
10. สมชาย ไมตรี. 2542. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ : เปรียบเทียบนักศึกษาสอบเข้าตรงและนักศึกษาสอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
11. สุกัญญา สวัสดิเวทิน. 2528. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวและอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีและไม่ดี : การศึกษาเฉพาะกรณีโครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบท. กรุงเทพฯ : งานแนะแนวการศึกษา กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
12. สุวิมล ว่องวานิช. 2545. เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
13. อรพินทร์ นิมิตรวิวัฒน์. 2522. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาส่วนตัวและความสำเร็จผลของนักศึกษามหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
14. อัจฉรา สุขารมณ์ และ อรพินทร์ ชูชม. 2530. การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
15. อัจฉรา สุขารมณ์ และ อรพินทร์ ชูชม. 2531. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติ และนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.